

София, 26 август, 2022 г.

изх. № 3330/26.08.2022

ДО Г-Н ИВАН ШИШКОВ

МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО УСТРОЙСТВО И РАЗВИТИЕ

Относно: Насоки за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиция по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“, с финансиране по линия на механизма за възстановяване и устойчивост

Инвестиция „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на нежилищния сграден фонд“

Компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“

Уважаеми г-н Шишков,

От името WWF България се обръщаме към Вас във връзка с публикуваните на 5 август Насоки за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиция по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за административно обслужване, култура и спорт“, с финансиране по линия на механизма за възстановяване и устойчивост, с едноседмичен срок за обществено обсъждане до 12 август 2022 г.

Изразяваме силно притеснение от краткия срок за обществено обсъждане, недостатъчен за да включи по-широк кръг мнения по въпрос, касаещ разпределяне на ресурс от над 400 млн.лв. за изпълнение на политиките и реформите в нежилищния сграден сектор.

Въпреки изтичането на срока, бихме искали да изразим притесненията си относно изпълнението на реформите и инвестициите в нежилищния сграден сектор, и да отправим предложения за по-нататъшно уточнение и изменение в насоките за кандидатстване, както следва:

- 1) Предложените насоки не съдържат ясни елементи относно начина, по който ще се съ-финансират мерките за енергийна ефективност, и допустимите други финансови инструменти. С това се пренебрегва целта на реформите свързани с инвестициите в сградния фонд, а именно - създаване на устойчив модел за финансово обезпечаване на мерки за енергийна ефективност в тяхната всеобхватност.

- 2) Предложените насоки не предоставят стимули за внедряване на екологично и социално устойчиви практики в строителството - липсват изисквания относно материалите, технологиите и заетостта при изпълнение на мерките.
- 3) Липсват ясни процедури за осъществяване на идеята за налагане на „зелени“ обществени поръчки (ЗеОП), за което е необходима много по-подробна информация и съответните източници на информация.

Същевременно настояваме при допълване на насоките при публикуването им да бъдат включени следните елементи:

- 1) **Оценка на възможностите за постигане на 30% спестявания с постигане на енергиен клас В**, при сградите в най-лошо състояние. Същевременно, изразяваме и подкрепа към заявената амбиция за обновяване до енергиен клас А, но отчитаме необходимостта от предоставяне на възможност за обхващане на по-широк кръг бенефициенти.
- 2) Приоритизиране на сградите и конкретно на сградите за култура и спорт **съобразно техните енергийни характеристики и целта за намаляване на енергийната бедност**, съществена цел заложена и по Проект 9б в механизма за възстановяване и устойчивост, и в Директивите за енергийна ефективност (ДЕЕ), за енергийни характеристики на сградите (ДЕХС) както и Регламента за функциониране на ЕС. Това може да се осъществи с картографиране на енергийната бедност по райони, така както сме предложили в наше [становище](#).
- 3) **Приоритизиране на проекти в регионите с най-ниски доходи на населението**. По този начин мерките ще бъдат съобразени най-цялостно с последните изисквания на Директивата за енергийни характеристики на сградите, по която от **WWF България** сме предоставили свое [становище](#).
- 4) Включване на ясни детайли в Насоките свързани с осъвременяване на експлоатационните показатели на строителни продукти и по-строги изисквания **за качество, както и възможности за отчитане на въглеродния отпечатък и екологичната устойчивост** на материалите.
Включване на детайли или на препратка към инструкции и ръководства на национално и европейско ниво¹, в които да се оказва как при дейностите за енергийно обновяване ще се спазва **принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH)**, например при обезвреждане и оползотворяване на отпадъци от дейностите, предотвратяване на вредни емисии, намаляването на въглеродния отпечатък и екологичното замърсяване от материалите и дейностите.
- 5) Отразяване на ефекта от инфлацията на строителните материали през 2022 г. при разписване на средния разход за обновяване на квадратен метър, нараснал значително от отразеното в Насоките ниво от 286,24лв./кв.м. с ДДС.
- 6) Отчитане на новите изисквания в ДЕХС за достъпна среда за хора с увреждания, окабеляване и предвиждане на инфраструктура за устойчива мобилност, и микроклимат във вътрешни помещения чрез **инсталиране на високоефективна вентилация с възстановяване на топлина**, които несъмнено увеличават стойността на разхода на кв.м. над отразеното ниво в Насоките.
- 7) Предоставяне на възможност за отчитане на разхода за нови сертификати за енергийни характеристики на сградите в експлоатация след изпълнение на енергоспестяващи мерки или след изтичане на срока на валидност.

¹ Препоръчваме за конкретни мерки и проекти да бъдат разработени инструкции на национално ниво, на база на Насоките на Европейската комисия от 12 февруари, 2021 г. : https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/c2021_1054_en.pdf

От WWF България вярваме също така, че за да се осъществят инвестициите в нежилищния сектор е важно изграждането на система за мониторинг на състоянието на сградите и показателите свързани с енергийните спестявания и инвестиции, за което продължаваме да настояваме за поддържането на публичен регистър на сградите с техните енергийни характеристики.

При необходимост сме готови да предоставим допълнителна информация по темата.

Лице за контакт: Апостол Дянков, Ръководител програма „Климат и Енергия“, WWF България, тел. +359 886 745 777, ел.поща: adyankov@wwf.bg.

С уважение:

Веселина Кавръкова

Изпълнителен директор

WWF България

